

Jorun Mandal
Svuluvn. 12
7224 Melhus
jorun.mandal@gmail.com

Bjugn kommune
postmottak@bjugn.kommune.no
7160 Bjugn

Melhus 12.05.14

Kommentarer/uttalelse til Marine Harvest søknad datert 03.03.14 – utvidelse lokalitet 33417 Persflua.

Jeg er imot utvidelse ved lokalitet Persflua, mine begrunnelser:

Marine Harvest har søkt om utvidelse MTB lokalitet 33417Persflua, herunder flytting av dagens MTB på Veddersholmen 12802.

Samtidig med denne saken har Marine Harvest nylig fått innvilget arealutvidelse og endret plassering av lokalitet 12802 Veddersholmen grunnet overgang fra stålanlegg til 160 meters plastringer jfr.Fylkeskommunens vedtak 12.03.14.

Sakene framstår tvetydig, det er vanskelig å forstå hva som foregår og hvorfor, muligens har jeg ikke klart å finne alle saksdokumenter på nettsidene til Bjugn kommune – har heller ikke klart å finne søknadens vedlegg "kartlegging av rødlistearter ved lokaliteten". Jeg ber om redegjørelse for hva som er begrunnelsen for at dagens MTB på Veddersholmen skal flyttes til Persflua.

Jeg framlegger mine kommentarer ut fra de saksopplysninger jeg har.

Når man har forurenset i lengre tid flytter man bare til et nytt område – uakseptabelt.

Om endret plassering/overgang til plastringer er gjort ved Veddersholmen vites ikke, men ettersom de nå ber om flytting av Veddersholmen/MTB antas at endret plassering ikke er iverksatt.

Det kan virke som at Veddersholmen ikke er så "fristende" for ytterligere drift da det kan se ut som at anlegget allerede har gitt mye forurensing/miljøskader. Det ble foretatt en C-undersøkelse 22.06.12, herunder undersøkelse ved 3 stasjoner (Vedd 1, Vedd 2, Vedd 3).

Vedd 2 er vel det mest interessante punktet både hva angår strømretning, bunndyrsanalyse og miljøforhold osv. – men hvor Vedd 2 dessverre framstår med manglende undersøkelser/data i C-undersøkelsen.

Oksygenkonsentrasjonen og metningen sank drastisk ned mot bunnvannet, særlig ved Vedd 2 - tilstand III "mindre god" (men også ved Vedd 3 -tilstand IV "dårlig"). Vedd 2 viste likeledes svak bunnstrøm, samt at TOC-nivået var høyt på Vedd 2 (TK IV, dårlig) , som tydet på påvirkning av organisk nedfall ved stasjonen, også grunnet hovedstrømmens nordøstli-sørvestlig retning. Man fant en høyere mengde organisk materiale ved Vedd 2.

Ved slike funn blir det viktig med bunndyrsundersøkelse, og som skal gi et bilde av miljøforholdene ved lokaliteten – men som i dette tilfelle blir utelatt fra C-undersøkelsen – noe de begrunner med at forholdene ved Vedd 1 og Vedd 3 var gode. Dette gjør C-undersøkelsen mangelfull, også grunnet stasjonenes ulike plassering, målinger og betydning – og der jeg anser Vedd 2 som en viktig stasjon. Forholdene kan tyde på at sjøarealet/miljøforholdene/forurensningen ikke lenger er så bra - – så blir den enkle måten å flytte MTB/Veddersholmen til Persflua – og fortsette ytterligere utslipp der. Framgangsmåten har jo vist seg tidligere – de meget forurensete lokalitetene Stefføya og Valsøya ble flyttet til ny lokalitet Tranøya, for så å "fylle" et nytt område.

Jeg godtar verken utvidelse av MTB på Persflua, heller ikke noen flytting av MTB Veddersholmen til Persflua. Sjøarealet/miljøet ved Veddersholmen er nok forurenset, legg ned anlegget Veddersholmen og trekk inn lokalitetens MTB.

Uopprettelige skader på villaksen, herunder også utryddelse/død.

Lokalitet Persflua utgjør i dag en meget stor fare for villaksen i området, herunder Teksdalselva, Oldenvassdraget, den nasjonale laksefjorden (Åfjorden) og de nasjonale laksevassdrag Stordalselva – Norddalselva.

Spesielt vil jeg omtale Teksdalselva som ligger svært nært Persflua. Selv om man ikke har påvist direkte rømming fra Persflua, kan heller ingen bevise at det ikke er forsvunnet oppdrettslaks fra anlegget. Ytterligere utvidelse av MTB ved Persflua vil gi enda større skader ved en evt. rømming. Jeg kjempet for villaksen i Teksdalselva allerede i sak akvakulturanlegg Tranøya – men ble ikke hørt. Siden den gangen har tilstanden for villaksen i Teksdalselva forverret seg ytterligere, herunder kritisk. **Skjellprøvene i fjor høst viste at 20 av 30 (67%) fisk i Teksdalselva var oppdrettslaks (jfr. NINA).** Dette er meget kritisk for villaksbestanden, og har gitt/vil gi uopprettelige skader på villaksen – herunder også utryddelse/død.

Jeg viser til artikkelen i sin helhet i Fosna-Folket den 2.april 2014 "*Svært høy andel oppdrettslaks i to elver på Fosen*" (<http://www.fosna-folket.no/nyheter/article9444181.ece>).

Er det Bjugn kommunes ansvar å ivareta villaksen i Teksdalselva?

Jeg mener villaksen ikke er blitt ivaretatt fra kommunens side, og hvor kommunen istedet har bidratt til forverring av situasjonen ved å godkjenne både utvidelser og ytterligere nye anlegg i Bjugn kommune. Utvidelse Persflua øker faren ytterligere for villaksen.

Bjugn kommune har lagt/legger til rette for ytterligere belastninger og forurensninger i NFFFA-2 område, både fra "bufferzonene" og Persflua.

I forrige arealplan lå sjøarealet Vallersund/Rømmesvika i NFFF-2 område, herunder med eksisterende lokalitet Tranøya (gitt dispensasjon fra NFFF2-område). I ny arealplan opprettholdes NFFF2-område, men endrer navn til NFFFA-2 område. NFFFA-2 område er altså det samme som tidligere NFFF-2 område, kun tillatt med havbeite og bunnkulturer. Akvakultur utover dette anses som lovstridig, foruten "eksisterende" anlegg. (jfr. "Planbeskrivelse og konsekvensutredning, pkt. 1.5 Framstilling av arealplanen, s 7,8).

Men samtidig skjedde det at Bjugn kommune i ny arealplan la inn "bufferzoner" rundt eksisterende anlegg i NFFFA-2 området, og som framkom som NFFFA-1 soner. **Bestemmelsene hadde juridisk virkning** jfr. "Bestemmelser og retningslinjer". Disse "bufferzonene" sikret utvidelsesmuligheter for etablerte anlegg, bla lokalitet Tranøya (jfr. planbeskrivelsen og retningslinjer) – også uten dispensasjonssøknad.

Jeg mente det som foregikk var i strid med formålet og loven, og at man ikke kunne lage juridiske bestemmelser som allikevel tillot dette. Var det gyldig? Uansett – det jeg vil fram til er at disse "bufferzonene" (innlagt rundt anleggene som NFFFA-1 soner) gir utvidelsesmuligheter for ytterligere akvakultur i det allerede så belastede sjøarealet NFFFA-2.

Dette – samt økt utvidelse ved Persflua – vil gi NFFFA-2-området ytterligere forurensninger og miljøkonsekvenser – altså i sjøarealet som er for allmennhetens fiske, ferdsel, friluftsliv osv.

Lokalsamfunn og miljøets betydning, herunder også grunnlaget for god helse og livskvalitet.

Bjugn kommunes visjoner i den nye samfunnsdelen er "**Realiser drømmen i Bjugn**", herunder via 3 satsingsområder som skal ivareta bla rekreasjonsmuligheter, friluftsliv, interesser, synliggjøre kulturrikdommen og gjøre den mer tilgjengelig, forebyggende tiltak som grunnlag for god helse, synliggjøring av kvaliteter, ressurser og muligheter.

Som grunneier hadde jeg framtidsplaner i Bjugn kommune – dette ble ødelagt bla grunnet kommunens godkjenning og iverksettelse av akvakulturanlegg Tranøya med tilhørende konsekvenser. Eksisterende næringer i lokalsamfunnet måtte også vike/lide osv. Det ble vel heller ikke så trivelig å være "turist" – oppdrettsanlegget satte stopper både for de rekreasjonsmuligheter, friluftsliv, fiske og lignende interesser man før kunne bruke. Både lokalitet Tranøya, lokalitet Persflua, prosjektet i Gullvika – har også lagt hindringer for å synliggjøre den kulturrikdommen Vallersund/Lysøysund/Rømmesvika har, samt hindrer tilgjengelighet.

I ny arealplan, herunder "sjø og vassdrag", framlegges spesielt at Lysøysund har utviklet seg til å bli et kystkultursenter og turistsenter, som medfører stor ferdsel og utnyttelse av arealet til friluftsmål, og at stedet må beholde og utvikle sitt særpreg. Hvordan skal de klare å beholde og utvikle sitt særpreg? Hva ønsker turistene? Hva er friluftsliv? Hva er helse og livskvalitet? Hva er biologisk mangfold og rent miljø?

Strutsen tror han glemmer seg når han stikker hodet i sanden – såer alt bare fryd og gammen så lenge man kun ser noen plastringer på sjøen? Hva skjer under i sjøen/bunnen?

Anleggenes forurensning og forøpling av miljøet, som i høy grad har fått/får konsekvenser i områdene avsatt til ferdsel, fiske, friluftsliv osv – dette er ikke grunnlag for god helse, det fremmer ikke livskvalitet osv – det er ødeleggende - også for både fastboende, nye innbyggere og turister.

Av ny "planbeskrivelse med konsekvensutredning" framlegger kommunen, sitat:

"Det eksisterer konflikter mellom havbruk og andre interesser, som ferdsel, fiske, friluftsliv og naturforvaltning. Så langt har dette imidlertid vært håndterbart i Bjugn, og framtidig utvikling innen havbruket med færre og større anlegg og at anleggene etableres lengre fra kysten, tilsier at konfliktene ikke kommer til å øke ut fra slike interesser. Erfaringene så langt, både i egen og i andre kommuner, tyder på at konflikten med spesielle naturkvaliteter også er håndterbart."

Så fine ord – så hvordan ble klageinteressentene ivaretatt/håndtert av Bjugn kommune i sak akvakulturanlegg Tranøya? Eksisterende yrkesvirksomhet? Hvordan ble det med det "allerede forurensede sjøarealet" allmennheten og yrkesfiskerne skulle få som "erstatning" i Rømmesvika? Er konflikten med spesielle naturkvaliteter håndterbart? Så hva med villaksen når det i dag er dokumentert 67% oppdrettslaks i Teksdalselva?

Vil ikke konfliktene øke? Større anlegg, større forurensning/miljøskader – klagesakene Tranøya var ikke engang ferdigbehandlet i systemet da PD smitten ble påvist den 07.11.12 på lokalitet Tranøya. (dertil PD-smitte Ratvika, Krabbholmen, Jektholmen,i dag antas PD-smitte i anlegg på Nærøy, og hvor det i media framgår at det de vet sikkert er at smitten kommer fra Sør-Trøndelag).

Utvidelse av Persflua godtas ikke.

Jeg har ikke rettslig klageinteresse i denne saken, er heller ikke "en av de nærmeste til å ivareta" – er kun en av allmennheten så mine kommentarer blir vel kun arkivert.

Med hilsen

Torun Mandal

Kopi: Fiskeridirektoratet
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Sør-Trøndelag Fylkeskommune